

رینمای بۆ لیدوانی په نابهریتی

بانگ کراویت بۆ لیدوانی په نابهریتی له فهرمانگه ی کۆچ. ئەم رینماییه له سه ر ماف و ئه رکه کانت له لیدواندا، له گه ل به خپوکه ری خۆت پیداجوونه وه ی له سه ر بکه ن. ئه گه ر پرسیاریکت هه بییت، ده توانیت له به خپوکه ری خۆت یان له سه ره تای لیدوانه که دا له کارمه ندی فهرمانگه ی کۆچ پرسیار بکه یت.

مه بهستی له لیدوان چیه؟

- بنه ماله که ت له فیله ندا داوای په نابهریتیان کردووه. له لیدواندا فهرمانگه ی کۆچ لیکۆلینه وه له سه ر ئه وه ده کا که به چ هۆیه که وه داوای مافی په نابهریتیان کردووه و بۆچی ناتوان بگه رینه وه بۆ ولاته که ی خۆتان.
- به خپوکه رانی تۆ له لیدوانی تایبته به خۆیاندا باس له هۆیه کانی خۆیان بۆ داواکردنی په نابهریتی و هۆکاره گشتیه کانی بنه ماله ده که ن.
- مه بهستی له م لیدوانه ئه وه یه که ده رفه ت به تۆش بدری قسه گرینه کانی خۆت باس بکه ی. به دلێ خۆت ده توانی ئه و شته ناخۆشانه به سه رت هاتوون بیانگیزییه وه و ئه گه ر له شتیک ده ترسی باسی بکه ی. چون بۆخۆت پیتخۆشه ئاوا قسه بکه، ئه گه ر پنیویست بکا لیبرسکه ره که بۆ یارمه تی خۆت پرسیار لیده که تا باشتر قسه کانت بکه. گرینگه که له م چاوپیکه وتنه دا ئه وه ی ده یزانی له سه ر هه مووی بابه تاته کان به تیروته سه لی باسیان بکه ی.

ماف و ئەرکە کانت له لیدواندا چين؟

- به خيوکهري خۆت له لیدواندا له گهلت ده بێت. ههروهها بۆ ماوهيه کي کورت ههر به تهنه له گهلت خۆت قسه ده کړی.
- مافتان ههيه له لیدواندا پاريزهر به کار بێنين. بۆ ئاماده بوونی پاريزهر له لیدواندا ئه و خۆی بريار ده دات.
- له لیدوانه کهدا وهرگيری زاره کي به کار دههينریت که به زمانه کهی تو قسه ده کات. کاری وهرگيری زاره کي ئه وهيه که به بيلايه نی هه موو قسه کان وهرگيری. وهرگيری زاره کي ده توانیت له وئ ئاماده بێت يان له سه ر ته له فون يان به رینگای فيديو بېت.
- لپرسکه ر و وهرگيری زاره کي و پاريزهر ئه رکي پاراستی نهينيان له سه ر شانه، به م واتايه که ئه وان ناتوانن ئه و قسانه ی له لیدوانه کهدا بيستوو يانه لای هيج که سيکی ده ره کي بدرکينن، ته نانته لای ئه ندامانی خيزانه که ی توش. به لنگه نامه کانی سه باره ت به بابته که ی تو به نهينی ده پاريزرين.
- راستگو به. ئه گه ر شتيک نه زانی يان له بيرت نه بېت، له خۆته وه قسه درووست مه که. بلی که نازانم يان له بيرم نيه.
- له لیدوان که تدا ناو و کاتي له دايکبوونت راست بلی. ئه گه ر له دو اييدا ويستت زانياريه کانی ناسنامه ييت بگوري، بۆ ئه م مه به سه ته ده بی پاسه پورت يان به لنگه نامه يه کي ناسنامه بي ديکه ی فه رمی و ياساي نيشان ده ی.
- (بۆ ئه و که سانه ی له ۱۵ سال زياترن) به گوته ی ياسا ئاراسته کردنی زانياری ناسنامه بي چه وت به تاوان ده ژميردري و ئه م کاره ش سزای به دواوه ده بی.

چۆن باشه خۆت بۆ لیدوان ئاماده بکهیت؟

- بهر له لیدوان ده گه ل به خيوکهري خۆت پيدا چوونه وه به و رينمايي و ناميلکه کانه وه دا بکه ن که له لايان کارگيرانه وه ی پيندراون.
- ئه گه ر به ته وه ی وهرگيری زاره کيه که ژن يان پياو بی، هه ر چی خيراتر بهر له لیدوانه که ت ئه وه به کارمه نده کانی که مپه که تان بلی و ئه وانيش خواسته که ت به فهرمانگه ی کوچ راده گه يه نن.
- ئه گه ر بواری ته ندورستيت ئه وها بېت که کارتيکردنی له سه ر لیدوانه که ت ده بېت، باسی ئه وه بۆ به خيوکهري خۆت يان بۆ کارمه نده کانی که مپه که ت بکه. که مپ به ره زامه ندی تو يان به خيوکهري خۆت ئه وه به فهرمانگه ی کوچ راده گه يينيت.

له روژی لیدواندا له فهرمانگه ی کوچ ئاوه ها بکه

- بهر له ده سپيکردنی لیدوان وه ره بۆ شوينه که.
- که دييت بۆ فهرمانگه ی کوچ، له وانه يه پشکيني پاراستنت بۆ بکړی.
- ئه گه ر کاتي دانيشتووي که مپه که ت هه بېت، له بهر ده رگای فهرمانگه ی کوچ پيشانی پاسه وانه کانی ده.
- ته نيا که سه کانی بانگگراو بۆ لیدوان و ئه و که سانه ش که پيشتر فهرمانگه ی کوچ رینگای پيداون، ده توانن بينه ناو هوئی چاوه روانی.
- ئه گه ر به ته ویت يارمه تيده ريک له گه لته بېت، بهر له کاتي لیدوان ده بی يارمه تيده ره که خوی داوای رينگا پيدانی له فهرمانگه ی کوچ بکات. ئه گه ر پيشتر ئه و داوای نه کرد بېت، لپرسکه ره که بريار ده دات که مافي ئاماده بوون به و که سه ده دات يان نا. يارمه تيده ر پاريزهر نيه و به شداری له روونکردنه وه ی بابته کاندای.

- لپرسکەرە کەت کارمەندێکی فەرمانگە ی کۆچە .
- لپرسکەرە کەر خۆی بە دواتاندا دیت و تۆ و بە خێوکەرە کەت لە هۆلی چاوەروانی بانگ دەکات.
- دەنگی لیدوانە کەت تۆمار دەکریت. لە ژووڕە کەدا هەر وەها کامپرای چاودیری تۆمارکەر هەیه.
- لە ماوەی لیدواندا ئەوەندە پێویست بکا پشوووان دەکەین، ئەگەر پێویست بوو ئەتۆش دەتوانی داوای پشوووان بکە.

لە لیدواندا چی دەکریت؟

- لە سەرەتای لیدوانە کەدا لپرسکەر پیت دەئیت کە چی دەکریت و مسۆگەر دەکات کە دەزانیت مافەکان و ئەرکە کانت چین.
- پرسیار بکە ئەگەر شتیک تیناگەیت. بلێ ئەگەر لە وەرگیزی زارە کی تینەگەیشتی.
- لپرسکەر داوات لیدەکا بۆی بگێریهوه کە بۆچی لە ولاتی خۆتان راتان کردوو و باسی ئەوەش بکە کە بۆچی ناتوانن بگەڕێنەوهی ولاتی خۆتان. ئەو هەر وەها لەسەر ئەو قسانە ی دەیانگێریهوه پرسیری وردترت لیدەکا. لە ولای پرسیارەکاندا لە خۆتەوه قسە درووست بکە. بلێ ئەگەر شتیک نازانیت یان لە بیرت نەماوه.
- لپرسکەر ئەو قسانە ی لە لیدوانە کەدا دەوترین لە کۆمپیوتەردا وەک یاداشت دەنوسیتەوه کە پێی دەوتری یاداشتانە یان کۆباس. لە کۆتاییدا پێداچوونەوهی بەسەر دا دەکەن بۆئەوهی دنیایا بن لەوهی کە لپرسکەر هەموو شتیک راست نوسیهوه. وەرگیزی زارە کی یاداشتانە کەت بۆ دەخوینیتەوه، ئەو کات ئەگەر هەلەت تیدا بەدی کرد دەنگ بکە. ئەگەر هەلە ی تیدا بێ ئەوا راست دەکریتەوه و بە داوای ئەویشدا چاپ دەکری و ئەو کەسانە ی لەوی ئامادە بوونە واژۆی دەکەن. کۆپیه کی یاداشتانە کە دەدریتە بە خێوکەرە کەت.

فەرمانگە ی کۆچ چۆن بریار دەدات؟

- بە گوێرە ی داواکاریه کەتان لەوانە یه مافی پەنابەریتی یان مافی دیکە ی نیشته جیبوو بیتان پێدیری.
- فەرمانگە ی کۆچ بە گوێرە ی ئەو زانیاریانە ی بە خێوکەرە کەت داویهتی، هەر وەها شیکاریه کانی دیکە لەسەر بابەتە کە بریار دەردەکا. هەر وەها بۆ ساخبوونەوه لەسەر بابەتە کە قسە کانی تۆش لەبەر چاوە گێرین.
- ئەگەر داواکەتان رەت بکریتەوه، دەکری بئەمالە کەت بگەڕیندێنەوه، هەر وەها هاتنەوهتان بۆ فینلەندا یان ولاتانی دیکە ی هاوپهیمانی شینگین قەدەخە بکری.
- (بۆ ئەو کەسانە ی لە ۱۵ سال زیاترن) بە داوای ئەوهی دا کە بریاری فەرمانگە ی کۆچ لەسەر داواکاری پەنابەریتی ئیستاکەت برهوی جیبه جیکردنی یاسای پەیدا کرد، و تۆ هۆکاریکی نویت بۆ پەنابەریتی بۆ دیتە پیش، دەستەوبه جی داواکاریه کی نوێ بۆ پەنابەریتی بەوه. تۆ دەبی روونکردنەوه لەسەر ئەوه بەدی کە بۆچی ئەم هۆکاری نویت پیشتر نەهینابوو گۆری. لە روونکردنەوه کەتدا دەبی ئاشکرا بێ کە لە توانایی تۆدا نەبووه کاریگەریت لەسەری هەبی. بە داوای ئەمه دا فەرمانگە ی کۆچ بریار دەدا کە ئایا لیکۆئینهوه لە سەر داواکاریه نوێه کەت دەکا یان نا.